

TARTALOM

Előszó	V
1 A nemzetiségi kérdés képviselőházi vitája a hivatalba lépő gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök programnyilatkozatával kapcsolatban	
A) 1903. jún. 30. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök nyilatkozata a nemzetiségi kérdésben az új kormány bemutatkozásakor	1
B) 1903. júl. 8. Vlád Aurél román nemzetiségi képviselő beszéde és Rátkay László felszólalása a gr. Khuen-Héderváry miniszterelnök programnyilatkozata feletti vitában	2
C) 1903. júl. 13–14. Vészi József és Popovics Vászín István horvát képviselő vitája gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök horvát politikája és a horvátországi magyar iskolák tárgyában a miniszterelnök programnyilatkozata feletti vitában.....	8
2 Iratok a nemzetiségi pénzügyintézetek működésének korlátozása tárgyában	
A) 1903. júl. 21. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz és részletes javaslata a nemzetközi pénzügyintézetekkel szemben fogantatandó törvényhozási és egyéb rendszabályok tárgyában.....	14
B) 1903. júl. 21. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter átirata gr. Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz a „felsővidéki nemzetiségi pénzügyintézetek üzemeltetésének megakadályozása” tárgyában.....	20
C) 1903. júl. 30. Miniszterelnöki átirat Láng Lajos kereskedelemügyi miniszterhez a „nemzetiségi pénzügyintézetek üzemeltetésének megakadályozása tárgyában” hozzá intézett átiratokkal kapcsolatban	21
D) 1903. aug. 11. Sélley Sándor belügyminiszteri tanácsos átirata a miniszterelnökséghez a „nemzetiségi pénzügyintézetek államrendőrségi szempontból szükséges ellenőrzése tárgyában”.....	22
E) 1904. jan. 30. Tallián Béla földművelésügyi miniszter átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a nemzetiségi pénzügyintézetek működésének ellensúlyozása érdekében a földművelésügyi minisztériumban 1904. márc. 9-én tartandó értekezlet tárgyában	22
F) 1904. ápr. 6. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a nagyszebeni <i>Albina</i> román nemzetiségi pénzügyintézet székelyföldi jelzálogkölcsön-akciója tárgyában, I melléklettel	23
G) 1904. ápr. 13. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz az Arad megyei tanfelügyelőnek a román nemzetiségi pénzügyintézetek térhódításának ellensúlyozására tett javaslata tárgyában, I melléklettel.....	24
H) 1904. máj. 27. Nagy Mihály Nógrád vármegye alispánjának átirata a magyar minisztériumhoz a nemzetiségi pénzügyintézetek térhódításának korlátozása tárgyában hozott törvényhatósági határozat tárgyában.....	26
I) 1904. aug. 13. Makfalvy Géza földművelésügyi államtitkár átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz, utóbbinak a nemzetiségi pénzügyintézetek működésének ellensúlyozását célzó átirata tárgyában	27
J) 1904. okt. 1. Zeyk Dániel Alsófehér vármegyei főispán jelentése gr. Tisza István miniszterelnökhöz az erdélyi nemzetiségi pénzügyintézetek gazdasági-politikai működését ellensúlyozó gazdasági javaslat tárgyában.....	27
K) 1904. okt. 29. Gyárfás Elemér cikke a kolozsvári <i>Ellenzék</i> ben: „A nemzetiségi pénzügyintézetek”	28
L) 1905. szept. 10. Balla Károly cikke az <i>Egyetértés</i> ben a nemzetiségi pénzügyintézetekről.....	
M) 1905. dec. 10. Sélley Sándor belügyminiszteri tanácsos átirata Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „hazai román pénzügyintézetek vagyonáról, üzleti menetéről	30

	és egyéb viszonyairól az 1904. évi mérleg alapján és a <i>Revista Economică</i> adatai felhasználásával készített részletes kimutatás” tárgyában.....	32
3	Szepes vármegye törvényhatóságának átírta a képviselőházhoz a választójognak magyar értelmiségi census alapján leendő szervezése tárgyában	
	A) 1903. júl. 29. Raisz Aladár Szepes vármegyei alispán átírta a megye törvényhatóságához a „választói jognak a magyar értelmiségi census alapján leendő szervezése tárgyában”.....	33
	B) 1903. júl. 29. Szepes vármegye törvényhatóságának átírta a képviselőházhoz fenti ügyben	33
4	Iratok a „nemzetiségi izgatás”-ról szóló törvényszakaszok (1878. V. tc. 171–172. §) megszorításáról az aradi <i>Tribuna Poporului</i> közleményével kapcsolatban	
	A) 1903. aug. 6. Sélley Sándor belügyminiszteri tanácsos átírta Plósz Sándor igazságügy-miniszterhez az Aradon megjelenő <i>Tribuna Poporului</i> kifogásolt közleménye tárgyában	35
	B) 1903. szept. 12. Kurovszky Ferenc h. főügyész jelentése gr. Tisza Istvánnak, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnöknek a <i>Tribuna Poporului</i> ellen indítandó eljárás tárgyában.....	36
	C) 1903. dec. 4. Gr. Tisza István miniszterelnök mint belügyminiszter átírta Plósz Sándor igazságügy-miniszterhez a <i>Tribuna Poporului</i> sajtóügyével kapcsolatban a „nemzetiségi izgatásról szóló törvényszakaszok megszorítása” tárgyában	37
	<i>Melléklet:</i> 1903. aug. 9. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök átírta a belügyminisztériumhoz gr. Teleki Domokos nemzetiségpolitikai megbízatása tárgyában, 1 melléklettel.....	38
5	Iratok a magyarországi és erdélyi román munkásmozgalom 1903. évi történetéhez	
	A) 1903. aug. 15. A temesvári román szocialista sajtó közleménye a Khuen-Héderváry Károly kormány válságáról.....	39
	B) 1903. aug. 15. Az aninai sztrájk kezdeteiről. Román munkáslevelező híradása az aninai sztrájktrókról	40
	C) [1903. aug. 18.] A temesvári román munkássajtó (<i>Votul Poporului</i>) beszámolója az 1903. aug. 18-i temesvári román értekezletről és az ezt követő népgyűlésről	40
	1. A <i>Votul Poporului</i> tudósítása az 1903. aug. 18-án tartott temesvári román munkásföldmíves értekezletről	
	2. A <i>Votul Poporului</i> beszámolója az 1903. aug. 18-án tartott temesvári román népgyűlésről	
	D) 1903. aug. 23. A budapesti román munkássajtó beszámolója az aninai szénbányákban kitört bérmozgalomról	44
	E) 1903. aug. 23. Az <i>Adevărul</i> felhívása a román parasztsághoz.....	44
	F) 1903. aug. 30. A román munkássajtó cikke a földmozgalomról: „Földet akarunk!”	44
	G) 1903. szept. 13. Az <i>Adevărul</i> újabb tudósítása az aninai sztrájktról.....	44
	H) 1903. szept. 20. A Magyarországi Szociáldemokrata Párt felhívása „kétfélmillió magyarországi munkáshoz”	45
	I) 1903. szept. 27. Az <i>Adevărul</i> cikke a román „újjászervezettek” és az aradi román nacionalisták között kibombant vitáról.....	46
	J) 1903. okt. 21. Az <i>Adevărul</i> cáfolata az erdélyi románság körében észlelt forradalmi hangulatról.....	47
6	1903. aug. 28–29. A „Román színházalap szerzési társulat” 1903. évi szászsebesi közgyűlésének tervezete az állandó magyarországi román színház létesítésére vonatkozólag	
7	1903. szept. 5. Br. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átírta gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhez a gör. kel. román nemzeti-egyházi kongresszus tárgyában.....	51
8	Az erdélyi és magyarországi román pénzügyintézetek 1903. évi nagyszebeni III. kongresszusa	
	A) 1903. szept. 26. A <i>Revista Economică</i> előzetes tájékoztatója az erdélyi és magyarországi román pénzügyintézetek 1903. évi III. értekezletéről	51
	B) 1903. okt. 19. Az erdélyi és magyarországi román pénzügyintézetek 1903. okt. 19-én Nagyszebenben tartott III. értekezletének jegyzőkönyve	55
9	Iratok a magyarországi és horvát-szlavonországi Szerb Nemzeti Radikális Párt mozgalmának 1903. évi szervezkedéséhez	
	A) 1903. okt. 3. A horvát-szlavonországi Szerb Nemzeti Radikális Párt felhívása a karlócai népgyűlés tárgyában	59
	B) 1903. okt. 12. A <i>Zastava</i> közleménye a Szerb Nemzeti Radikális Párt tervezett karlócai népgyűlésének betiltásáról	60

C)	1903. okt. 21. A Szerb Nemzeti Radikális Párt dályi népgyűlésének felhívása.....	61
	Melléklet: [1903. szept. 21.] A Horvát-Szlavonországi Szerb Nemzeti Radikális Párt 1903. évi „okučani program”-ja.....	61
10	A Tisza-kormány országgyűlési programvitája	
A)	1903. nov. 4. Gr. Tisza István miniszterelnök programbeszéde a főrendiházban	68
B)	1903. nov. 6. Gr. Tisza István miniszterelnök képviselőházi nyilatkozata a nemzetiségi kérdésben programbeszéde elmondásakor	69
C)	1903. nov. 7. és 9. Kossuth Ferenc beszéde és gr. Tisza István miniszterelnök válasza „a magyar nyelv iskolai jogainak érvényesítése” tárgyában a Tisza-kormány programvitá- jában	71
D)	1903. nov. 8. A <i>Zastava</i> Tisza István miniszterelnök álláspontjáról a szerb egyházi önkor- mányzat kérdésében.....	72
E)	1903. nov. 9. Holló Lajos beszéde „a magyar államiság kifejeződéséről a hadseregben a nemzetiségi törekvésekkel szemben” a Tisza-kormány programvitájában	74
F)	1903. nov. 10. Vlád Aurél román nemzetiségi képviselő beszéde és Hock János válasza a nemzetiségek politikai jogai tárgyában a Tisza-kormány programvitájában.....	75
11	1903. nov. 6. Ugron Gábor az 1868. évi nemzetiségi törvény végrehajtásának szükségességéről a házaszály-kérdésben mondott napirend előtti felszólalásában	84
12	Luigi Pavia olasz író magyar-társországi államközi kapcsolatokat bíráló röpiratának ügye és a fiumei törvényszék elkobzó ítélete	
A)	1903. nov. 11. Gr. Tisza István miniszterelnök átirata az igazságügy-miniszterhez Luigi Pavia nemzetiségi tárgyú röpiratának elkobzása ügyében.....	84
B)	1903. nov. 19. Bernáth Géza igazságügyi államtitkár átirata gr. Tisza István miniszter- elnökhöz Luigi Pavia olasz író röpiratának elkobzása tárgyában	85
C)	1903. dec. 1. Bernáth Géza igazságügyi államtitkár átirata gr. Tisza István miniszter- elnökhöz a fiumei törvényszék elkobzó ítéletéről Luigi Pavia nemzetiségi tárgyú röpira- tával kapcsolatban.....	86
13	Az 1903. évi véderővita és a nemzetiségi kérdés	
A)	1903. nov. 18. Zboray Miklós beszéde a Tisza-kormány társadalmi és nemzetiségi politi- kájáról az „újonctartalék mennyiségének fenntartásáról” szóló törvényjavaslat (véderő- törvényjavaslat) tárgyalásakor	86
B)	1903. nov. 21. Vertán Endre beszéde a „szabadelvű kormányok nemzetiségi politikájá- nak büneiről” a véderő-törvényjavaslat vitájában.....	87
C)	1903. nov. 23. Pap Zoltán beszéde a magyar vezényleti nyelv és a választójogi reform nemzetiségi vonatkozásairól a véderő-törvényjavaslat vitájában.....	91
D)	1903. dec. 19. Lendl Adolf beszéde a délvidéki lakosság anyagi nyomoráról a véderővitá- ban	93
E)	1903. dec. 22. Ráth Endre beszéde a nemzetiségek szaporodásáról és az erdélyi katona- ságnak a magyarságra kedvezőtlen elhelyezéséről a véderővitában	97
14	Iratok az erdélyi szász képviselőknek a Tisza István-féle szabadelvű kormánypártba történt 1903. decemberi visszatéréséről	
A)	1903. nov. 28. Az erdélyi szász nemzetiségi sajtó tudósítása az erdélyi ev. egyház orszá- gos konzisztóriumra küldöttségének a kormány tagjainál tett látogatásáról	99
B)	1903. nov. 30. Az erdélyi szász központi választmány 1903. nov. 27-i nagyszabeni ülésé- nek határozata a szász képviselőknek a szabadelvű kormánypárt iránti magatartásáról	99
C)	1903. dec. 4. A függetlenségi sajtó az erdélyi szász képviselők visszatéréséről a kormány- pártba	100
D)	1903. dec. 9. A <i>Siebenbürgisch--Deutsches Tageblatt</i> kommentárja a brassói szász értekez- lettel kapcsolatban az erdélyi szász képviselőknek a szabadelvű kormánypártba történt belépéséről	101
E)	1903. dec. 10. és 11. Lengyel Zoltán felszólalása és Lindner Gusztáv válasza az erdélyi szász képviselőknek a kormánypártba való visszatérése tárgyában.....	102
15	1903. dec. 12. Tomić Jása cikksorozata a Szerb Nemzeti Radikális Párt lapjában a szocialistákkal való kapcsolatáról: „Menjünk-e vajon a szocialistákhoz?”	104
16	Miniszterelnökségi iratok Petru Grădișteanunak a román szenátusban benyújtott két nemzeti- ségpolitikai interpellációjáról	
A)	1903. dec. 28. Külügyminiszteri átirat örgróf Pallavicini János bukaresti osztrák--ma- gyar követ Petru Gradisteanunak a román szenátusban a „nemzeti kérdés” tárgyában	

mondott interpellációjáról szóló jelentéséről, 1 mellékletel	108
<i>Melléklet:</i> örgróf Pallavicini János bukaresti osztrák-- magyar követ jelentése gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszternek a romániai nemzetiségi ügyekről	110
B) 1904. jan. 3. Miniszterelnöki átirat gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez a Grădișteanu-féle interpelláció tárgyában	111
C) 1905. jan. 2. Miniszterelnökségi feljegyzés örgróf Pallavicini János bukaresti osztrák-- magyar követ Grădișteanu szenátornak a bukaresti szenátusban a romániai magyar iskolákkal kapcsolatban elhangzott interpellációjáról szóló jelentéséről	112
17 Iratok a román lakosságú megyék nemzetiségi mozgalma tárgyában	
A) 1904. jan. 6. Gr. Tisza István miniszterelnök bizalmas körlevele és kérdőpontjai a románok lakta megyék főispánjaihoz a román nemzetiségi mozgalom tárgyában, 1 mellékletel	113
B) 1904. jan. 9. Vlád Aurél interpellációja Arad megye törvényhatósági bizottságának a románokat választójoguktól megfosztó szabályrendelete tárgyában	114
C) 1904. jan. 17. Az <i>Adevărul</i> véleménye a „talpasi zendülés”-ről	116
D) 1904. jan. 23. Gr. Tisza István miniszterelnök levele Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a román lakta vármegyék főispánjaival folytatandó értekezletek tárgyában	117
E) 1904. jan. 27. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszlevele gr. Tisza István miniszterelnökhöz a román nemzetiségi mozgalom tárgyában indított kormányzati akcióval kapcsolatban	118
F) 1904. júl. 26. Urbán Iván Arad megye főispánjának jelentése és összefoglalója a megyei román nemzetiségi mozgalom tárgyában, 1 mellékletel	119
G) [1904. júl. 26.] Ismeretlen szerző emlékirata az Arad megyei nemzetiségi viszonyokról	129
H) 1904. dec. 3. Kristóffy József Szatmár megyei főispán jelentése Tisza István miniszterelnöknek a román nemzetiségi mozgalom ellensúlyozására indított akció tárgyában	132
18 Iratok Vlád Aurélnak a Hunyad megyei Zám községbeli gör. kel. népiskola tanköteleseivel kapcsolatban benyújtott interpellációjáról	
A) 1904. jan. 9. Vlád Aurél képviselőházi interpellációja gr. Tisza István miniszterelnökhöz és Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Zám községbeli tanköteleseknek a felekezeti iskola látogatásától való eltiltása és az állami iskolákba való kényszerítése tárgyában	133
B) 1904. jan. 13. Réthi Lajos Hunyad megyei tanfelügyelő jelentése Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek Vlád Aurél interpellációi a tárgyában	134
C) 1904. márc. 2. Perczel Dezső, a képviselőház elnökének átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Vlád Aurél interpellációi a tárgyában	136
D) 1904. márc. 17. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Vlád Aurél interpellációjára adandó válasz tárgyában	136
E) 1904. ápr. 14. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza a Zám községben történt iskolaiügyi visszaélések tárgyában	137
19 Iratok a kormányzat 1904. évi „horvát–szlavonországi akciójáról.”	
A) 1904. jan. 11. Gr. Tisza István miniszterelnök átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez „a horvát--szlapon ifjak nemzeti szellemben leendő neveltetése iránt indítandó akció tárgyában”	139
B) 1904. jan. 25. és 27. Az 1904. jan. 25. és 27-én a „szlavonai akció” ügyében tartott bizalmas miniszterelnökségi értekezlet jegyzőkönyve	140
C) 1904. márc. 12. Gr. Tisza István miniszterelnök átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „Szlavoniában élő magyarok nemzeti gondozása tárgyában” tartott értekezlet által meghatározott feladatokról	147
D) 1904. júl. 24. Miniszterelnökségi átirat Pejacsevich horvát–szlapon bánnak a szlavonai magyar tannyelvű iskolák engedélyezése és a horvát–szlavonországi ifjak magyarországi neveltetése tárgyában	148
20 Miniszterelnökségi iratok a római Curiánál kifejtendő nemzetiségpolitikai tárgyú diplomáciai akció indítása tárgyában	
A) [1904. jan. 20.] Tisza István miniszterelnök félhivatalos levele gr. Szécsen Miklós vatikáni osztrák--magyar nagykövethoz a „nemzeti szempontból fontos ügyeknek” a Vatikánál leendő keresztülvitele érdekében kifejtendő nagyobb diplomáciai akció tárgyában	151

B)	[1904. jan. 20.] Miniszterelnöki átirat Szmcrcsányi Pál nagyváradi róm. kat. püspökhöz a római Curiánál történő személyes diplomáciai akció tárgyában.....	155
C)	1904. febr. 28. Gr. Szécsen Miklós vatikáni osztrák– magyar nagykövet magánlevele gr. Tisza István miniszterelnökhöz „a magyar kormány által a Vatikánál tervezett nagyobb diplomáciai akció” tárgyában.....	156
D)	1904. júl. 6. Miniszterelnöki átiratfogalmazvány gr. Goluchowski Agenor közös külügy-miniszterhez a római Curiánál felmerülő nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatban a vatikáni osztrák-magyar nagykövetség magatartása tárgyában	160
21	Cikkek a román és a szerb nyelvű munkássajtó választójogi és sajtóküzdelméből	
A)	1904. jan. 28. Az „újjászervezetek” 1904. évi választójogi kampányának felhívása	163
B)	1904. febr. 5. A <i>Narodna Reč</i> vezér cikke a szerb munkássajtó ellen folyó hatósági üldözésről	165
C)	1904. ápr. 29. A <i>Narodna Reč</i> vitacikke a Jása Tomić szerkesztette magyarországi szerb radikális sajtóval: „A nemzeti kérdés és a szociáldemokrácia”	166
22	Szerb és horvát párt- és népgyűlési programok 1904-ben	
A)	1904. febr. 13. A magyar országi Szerb Nemzeti Radikális Párt 1904. évi programja	168
B)	1904. febr. 25. Az 1904. febr. 25-én Otokon tartott horvát népgyűlés kívánságai.....	171
23	A Tisza-kormány sajtórendészeti intézkedései és a nemzetiségi munkásmozgalom	
A)	1904. febr. 13. Igazságügy-miniszteri átirat a miniszterelnökséghez az <i>Adevèrul</i> budapesti román szociáldemokrata lap ellen indítandó sajtóügyi eljárás tárgyában.....	172
B)	1904. febr. 14. A fővárosi román munkássajtó (<i>Adevèrul</i>) a román–magyar munkásszolidaritásról	172
C)	1904. febr. 23. Bernáth Géza igazságügy-miniszteri államtitkár átirata az <i>Adevèrul</i> budapesti román szociáldemokrata hírlap ellen indított sajtóügyi eljárás tárgyában.....	173
D)	1904. febr. 25. Igazságügy-miniszteri átirat a miniszterelnökséghez a <i>Narodna Reč</i> budapesti szerb szociáldemokrata lap elleni sajtóügyi eljárás tárgyában.....	173
E)	1904. márc. 18. A budapesti szerb munkássajtó beszámolója a fővárosi magyar és nemzetiségi munkásság közös tüntető felvonulásáról.....	174
F)	1904. márc. 27. A <i>NarodnaReč</i> vezércikke a szerb munkássajtót ért újabb elkobzásokról.....	174
G)	1904. máj. 1. A temesvári <i>Votul Poporului</i> szerkesztőjének előzetes nyilatkozata lapjának az <i>Adevèrul</i> -lal történő egyesüléséről	176
H)	1904. máj. 13. A <i>Narodna Reč</i> beszámolója a lap volt szerkesztője Gavril Živanović bírósági tárgyalásáról	176
I)	1904. jún. 3. A <i>Narodna Reč</i> felhívása a szerb szervezett munkásokhoz a munkásmozgalom ellen folyó hatósági üldözés tárgyában.....	177
J)	1904. júl. 22. A <i>Narodna Reč</i> utolsó felhívása a magyarországi szerb munkássajtó támogatása ügyében	177
24	1904. márc. 7. Bernáth Géza igazságügy-miniszteri államtitkár átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a Makovický Dusan zsolnai orvos lakásán államellenes izgatás címén foganatosított házkutatás tárgyában	178
25	A nemzetiségi munkássajtó beszámolója az 1904. évi budapesti szociáldemokrata kongresszus és az ún. „újjászervezett” szociáldemokrata párt 1904. évi. aradi kongresszusa alkalmából	
A)	1904. márc. 13. Az <i>Adevèrul</i> felhívása a román munkásokhoz az 1904. évi budapesti szociáldemokrata kongresszuson való részvételre	179
B)	1904. ápr. 3. A magyarországi román munkássajtó üdvözlője az 1904. évi budapesti szociáldemokrata kongresszus résztvevőikhez	180
C)	1904. ápr. 8. A <i>Narodna Reč</i> beszámolója az 1904. évi szociáldemokrata kongresszusról, a „nemzetiségek kongresszusáról”	182
D)	1904. ápr. 8. A budapesti szerb munkássajtó közleménye a nemzetiségek és a szociáldemokrácia viszonyáról	183
E)	1904. ápr. 8. A <i>Narodna Reč</i> tudósítása az 1904. évi szociáldemokrata kongresszus alkalmából választott szerb szociáldemokrata bizottságról.....	184
F)	1904. ápr. 10. A román munkássajtó híradása az 1904. évi szociáldemokrata kongresszus megnyitásáról	184
G)	1904. ápr. 17. A román munkássajtó (<i>Adevèrul</i>) beszámolója az 1904. évi budapesti szociáldemokrata kongresszus román küldötteinek szerepléséről.....	185
H)	1904. ápr. 18. A román „újjászervezett” szociáldemokrata sajtó bírálata az 1904. évi budapesti szociáldemokrata kongresszusról.....	186

I)	1904. máj. 16. Az „újjászervezett” szociáldemokraták aradi kongresszusának beszámolója a <i>Voința Poporului</i> -ban, a román újjászervezettek sajtójában.....	187
26	Iratok a Berzeviczy-féle készülő népiskolai törvénytervezetről (Előzmények)	
A)	1904. márc. 14. Gr. Tisza István miniszterelnök átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a készülő népiskolai törvényjavaslatnak az idegen állampolgárok iskolai jogaira vonatkozó szakasza tárgyában.....	188
B)	1904. ápr. 6. A függetlenségi sajtó első oldalas híradása az elkészült törvényjavaslatról: „Egy reformtervről”.....	189
C)	1904. máj. 28. Bokor József cikke az <i>Egyetértés</i> -ben a népiskolai törvényjavaslatról.....	191
D)	1904. jún. 8–14. Mocsáry Lajos cikksorozata a Berzeviczy-törvényjavaslatról és a népiskolai ankétról.....	193
	1. 1904. jún. 8. Ankét után	
	2. 1904. jún. 10. Még valamit a népoktatási ankétról	
	3. 1904. jún. 12. Nemzetiség és kultúrpolitika	
	4. 1904. jún. 14. Finale	
27	Iratok az egykorú romániai magyar nemzetiségi kérdés tárgyában	
A)	1904. ápr. 6. Miniszterelnöki átirat gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez a bukaresti osztrák–magyar követ jelentésével kapcsolatban felmerült romániai nemzetiségi ügyek tárgyában, 1 melléklettel.....	200
	[Melléklet: 1904. febr. 7.] Poliány Zoltán bukaresti hírlapíró jelentése a miniszterelnök számára a romániai magyarság helyzetéről.....	203
B)	1904. júl. 8. Miniszterelnökségi feljegyzés örgróf Pallavicini János bukaresti osztrák–magyar követnek a Romániába vándorolt székelyek helyzetével és a magyarországi nemzetiségi politikával foglalkozó jelentése tárgyában, 1 melléklettel.....	206
28	Iratok az 1904. ápr. 24-i élesdi sortűzről	
A)	1904. máj. 1. A román munkássajtó tudósítása az élesdi vérontásról.....	210
B)	1904. máj. 2. A román „újjászervezett” szociáldemokraták sajtója (<i>Voința Poporului</i>) az élesdi sortűzről.....	212
C)	1904. máj. 5. Nagy Géza nagyvárad kir. ügyész jelentése az itteni kir. főügyésznek az „élesdi zavargás”-ból kifolyólag folyamatba tett nyomozás tárgyában.....	213
D)	1904. máj. 14. Nagy Géza nagyvárad kir. ügyész újabb jelentése „az élesdi zavargásra vonatkozó nyomozás tárgyában”.....	216
E)	1904. máj. 20. A nagyvárad kir. ügyészség vádirata az 1904. ápr. 24-i élesdi csendőrsortűzzel kapcsolatban hatóság elleni erőszak címen perbe fogott vádlottak ellen.....	220
F)	1906. márc. 8. A Kúria ítélete az élesdi sortűzzel kapcsolatban „hatóság elleni erőszak bűntette” címen perbe fogott vádlottak felett.....	229
G)	1906. aug. 31. Kurovszky Ferenc nagyvárad kir. ügyész helyettes főügyész jelentése az igazságügy-miniszternek az élesdi vádlottak pörének befejezése tárgyában.....	233
29	1904. máj. 9. Minisztertanácsi határozat az aratási sztrájk ellen tervezett intézkedésekről.....	233
30	Igazságügy-miniszteri iratok a „nemzetiségi és szocialisztikus lapok és megmozdulások elleni eljárásokat tárgyaló sajtószemle” tárgyában	
A)	1904. máj. 17. Részletek Bernáth Géza igazságügy-miniszteri államtitkár három 1904. évi negyedévenkénti, a „nemzetiségi és szocialisztikus lapok és megmozdulások” elleni eljárásokat tárgyaló sajtószemléjéből.....	235
B)	1904. máj. 25. Plósz Sándor igazságügy-miniszter tájékoztatója gr. Tisza István miniszterelnök részére az 1904 első negyedévében folyamatban levő sajtóperekről.....	238
C)	1904. aug. 30. Részletek Bernáth Géza igazságügy-miniszteri államtitkár 1904. évi negyedévenkénti sajtószemléjének a „nemzetiségi és szocialisztikus lapok és megmozdulások” elleni eljárásokat tárgyaló részéből.....	238
D)	1904. nov. 11. Plósz Sándor igazságügy-miniszter tájékoztatója gr. Tisza István miniszterelnök részére 1904 harmadik negyedévében folyamatban levő sajtóperekről.....	241
31	Belügyminiszteri iratok az Avram Iancu-szoboralap gyűjtésének más irányú felhasználásáról	
A)	1904. máj. 25. Sélley Sándor belügyminiszteri tanácsos átirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az Avram Iancu szobrára eszközölt gyűjtés betiltásáról és a gyűjtött összeg felhasználása ügyében.....	243
B)	1904. júl. 11. Mețianu János nagyszebeni gör. kel. érsek-metropolita válaszelevele Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Iancu-szoboralap összegének felhasználása ügyében.....	244

C)	1904. okt. 15. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnöknek a Iancu-szoboralap összegének felhasználása tárgyában.....	244
D)	1904. dec. 5. Gr. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök leirata Szeben megye alispánjához a Iancu-szoboralap összegének felhasználása tárgyában.....	245
32	1904. jún. 20. A nemzetiségi törvény (1868: XLIV. tc.) értelmezése a galaci osztrák–magyar konzul német nyelvű átíratának képviselőházi vitájában.....	246
33	A nemzetiségi kérdés az 1904. évi költségvetési vitában	
A)	1904. jún. 25. Vietoris Miklós beszéde a szlovák nemzetiségi kérdéstről az 1904. évi költségvetési vitában.....	251
B)	1904. jún. 30. Gr. Tisza István miniszterelnök beszéde a „nemzetiségi agitáció megfékezéséről” az 1904. évi költségvetési vitában.....	262
C)	1904. júl. 4. Szatmári Mór beszéde a nemzetiségi kérdés tárgyában az 1904. évi költségvetési vitában.....	266
D)	1904. júl. 4. Vlád Aurél felszólalása a nemzetiségek hazafiassága tárgyában az 1904. évi költségvetési vitában.....	269
E)	1904. júl. 6. Vlád Aurél újabb beszéde az 1904. évi költségvetési vitában.....	270
F)	1904. júl. 7. Gr. Tisza István miniszterelnök válasza és Vlád Aurél viszontválasza a kormány nemzetiségi politikája tárgyában az 1904. évi költségvetési vitában.....	279
G)	1904. júl. 20. Ráth Endre beszéde az állami népiskolák szerepéről a magyar nyelv terjesztése terén az 1904. évi költségvetési vitában.....	280
H)	1904. júl. 21. Lengyel Zoltán felszólalása a putnai román ünnepség tárgyában az 1904. évi költségvetési vitában.....	282
34	A horvát kérdés az 1904. évi költségvetési vitában	
A)	1904. jún. 27. Kovácvics István horvát–szlapon képviselő beszéde a horvát kérdéstről az 1904. évi költségvetési vitában.....	283
B)	1904. jún. 28. Polónyi Géza válasza Kovácvics Istvánnak a horvát kérdés tárgyában elmondott beszédére az 1904. évi költségvetési vitában.....	298
C)	1904. jún. 28. Gr. Khuen-Héderváry Károly beszéde a horvát kérdéstről az 1904. évi költségvetési vitában.....	310
D)	1904. júl. 23. Komjáthy Béla és Kovácvics István felszólalásai, gr. Khuen-Héderváry Károly uralkodó személye körüli miniszter válasza a horvát kérdés tárgyában az 1904. évi költségvetési vitában.....	315
E)	1904. aug. 17. Antal Gábor református püspök beszéde a nemzetiségi kérdés horvát- és magyarországi vonatkozásairól az 1904. évi költségvetési főrendiházi-vitájában.....	329
35	Kis-Küküllő vármegye törvényhatóságának felirata az állami népiskolákban a „hitoktatásnak az összes felekezetek által magyar nyelven való eszközzése” tárgyában	
A)	1904. jún. 30. Csató Gábor Kis-Küküllő vármegye alispánjának átírat a megye törvényhatóságához a Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő felirat tárgyában.....	332
B)	1904. jún. 30. Kis-Küküllő vármegye törvényhatóságának felirata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „hitoktatásnak az összes felekezetek által magyar nyelven való eszközzése” tárgyában.....	333
36	Miniszterelnökségi iratok a „magyar görögkeleti egyház” létesítését célzó kormányzati akció előtörténetéhez	
A)	1904. júl. 7. A Központi Statisztikai Hivatal jelentése gr. Tisza István miniszterelnök részére a hazai gör. kel. vallású magyarságra vonatkozó népszámlálási adatok tárgyában.....	334
	<i>Melléklet:</i> Miniszterelnökségi feljegyzés (1906) „a hódmezővásárhelyi gör. kel. magyar egyháztartomány létesítése és a hódmezővásárhelyi gör. kel. anyaegyház hovartartozandósága tárgyában”.....	340
B)	1907. júl. 3. Komárom sz. kir. város törvényhatósági bizottságának felirata a képviselőházhoz a „gör. kel. vallású magyar nemzeti egyház törvényhozási úton leendő szervezése” ügyében.....	341
C)	1907. okt. 5. Damokos Andor Udvarhely vármegyei alispán felirata a képviselőházhoz a létesítendő magyar gör. kel. egyház és Udvarhely vármegye kapcsolatáról.....	345
37	A Berzeviczy-féle 1904. évi népiskolai törvényjavaslat	
A)	1904. júl. 7. A függetlenségi sajtó a Berzeviczy-féle népoktatási törvényjavaslatról és az ellene folyó „nemzetiségi agitáció”-ról.....	348

B)	1904. júl. 28. Székely György brassói főispán előterjesztése Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban nyilvántított erdélyi szász iskolai kívánságokról.....	349
C)	1904. júl. 30. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter beszéde „a népiskolai törvényjavaslatnak a magyar nyelvre vonatkozó rendelkezései” tárgyában az 1904. évi közoktatásügyi költségvetési vitában	350
CS)	1904. júl. 30. Veres József beszéde a népiskolai törvényjavaslat tárgyában az 1904. évi közoktatásügyi költségvetés vitájában	352
D)	1904. aug. 1. Eötvös Károly felszólalása a népiskolai törvényjavaslat tárgyában az 1904. évi közoktatásügyi költségvetési vitában	354
E)	1904. aug. 1. Gál Sándor beszéde a népiskolai törvényjavaslat és az erdélyi szász iskolák kérdésében az 1904. évi közoktatásügyi költségvetési vitában.....	356
F)	1904. aug. 2. Melzer Vilmos és Gál Sándor felszólalásai a népiskolai törvényjavaslat és az erdélyi szász iskolák kérdésében az 1904. évi közoktatásügyi költségvetés vitájában.....	364
G)	1904. aug. 2. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza a népiskolai törvényjavaslat tárgyában elhangzott felszólalásokra az 1904. évi közoktatásügyi költségvetés vitájában.....	367
GY)	1904. aug. 10. Barabás Béla beszéde a nemzetiségi kérdés megoldásáról és a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban az 1904. évi közoktatásügyi költségvetés vitájában	369
H)	1904. aug. 27. Az erdélyi ev. országos konzisztórium emlékirata a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban	371
I)	1904. aug. 31. és szept. 1. Gurban Konstantin cikke az aradi <i>Tribunában</i> a Berzeviczy-törvényjavaslatról	378
J)	1904. okt. 18. A Berzeviczy-féle törvényjavaslat „a népiskolai közoktatásról szóló 1868. XXXVIII. és a népiskolai hatóságokról szóló 1876. XXVIII. tc. módosítása tárgyában”, indokolással.....	383
K)	1904. okt. 20. Gr. Tisza István miniszterelnök átírtára Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az erdélyi ev. egyházi konzisztórium emlékiratára adott válaszirata tárgyában, 1 melléklettel	427
	<i>Melléklet</i> [1904. okt. 20.]: Tisza István miniszterelnök válaszirata az erdélyi ev. konzisztóriumnak a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban a magyar minisztériumhoz intézett emlékiratára.....	427
L)	1904. okt. 26. Az erdélyi szász országgyűlési képviselők nyilatkozata a Berzeviczy-féle népiskolai törvényjavaslat tárgyában	429
LY)	1904. nov. 8. A tanítók memoranduma a Berzeviczy-féle közoktatásügyi törvényjavaslatról.....	429
M)	1904. nov. 29. A <i>Branik</i> közleménye a bécsi szerb és horvát egyetemi ifjúság tiltakozásáról a Berzeviczy-féle törvényjavaslattal kapcsolatban	432
N)	1904. dec. 4. A függetlenségi sajtó cikke: „A közoktatásügyi reformjavaslat és a nemzetiségek”	432
NY)	1904. dec. 14. Gr. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök átírtára Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Bécsben tanuló nemzetiségi egyetemi hallgatóknak a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban tartandó tiltakozó gyűlése tárgyában.....	434
O)	1904. dec. 24. Papp J. János aradi gör. kel. püspök jelentése Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek Gurban Konstantin nemzetiségi sajtóügyében	435
Ö)	1905. máj. 24. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök átírtára Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „népnevelési törvényjavaslat” ellen megtartott román tiltakozó népgyűlések tárgyában	436
P)	1905. máj. 24. Gr. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök átírtára Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Gurban Konstantin sajtó útján elküldött „nemzetiségi izgatása” tárgyában	439
R)	1905. jún. 1. Gr. Tisza István, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök átírtára Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az <i>Astra</i> néprajzi-történeti kiállításának alkalmából tartandó román néptanítói gyűlések tárgyában	442
S)	1905. aug. 15. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter 72 000/1905. számú rendelete a tanfelügyelőkhez, „a magyar nyelvnek a nem magyar tannyelvű népiskolákban való tanítása tárgyában”.....	443
SZ)	1905. aug. 15. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter 72 001/1905. számú rendelete a tanfelügyelőkhez „a magyar nyelvnek a nem magyar tannyelvű képzőintézetekben való tanítása tárgyában”	448

T)	1905. aug. 28. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata Kristóffy József belügyminiszternek a népoktatási törvényjavaslat elleni román tiltakozó népgyűlésekkel és sajtóközleményekkel kapcsolatban indított eljárása tárgyában.....	451
U)	1905. szept. 18. Az erdélyi ev. országos konzisztórium felségfolyamodványa a nem magyar nyelvű népiskolákat és tanítóképző intézeteket érintő kultuszminiszteri rendeletek tárgyában.....	453
Ü)	1905. szept. 26. Kurovszky Ferenc nagyváradi főügyészhelyettes jelentése Lányi Bertalan igazságügy-miniszternek Gurban Konstantin és társainak a Berzeviczy-törvényjavaslattal kapcsolatban elkövetett sajtóvétsége tárgyában.....	457
V)	1905. okt. 21. Kiss Gyula igazságügy-miniszteri tanácsos átirata Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Gurban Konstantin és társai „államellenes magatartása” tárgyában.....	459
W)	1905. okt. 27. Beszterce--Naszód vármegye törvényhatóságának felirata a „magyar nyelvtanítás módjáról szóló közoktatásügyi miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezése iránt”.....	460
X)	1905. dec. 1. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata „a népoktatási törvények tárgyában a társmiszterekhez”.....	463
Y)	1906. jan. 29. Pogány Károly Krassó--Szörény megyei főispán jelentése Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a karánsebesi gör. kel. román konzisztóriumnak a magyar nyelvű népiskolai tanítása ügyében kiadott 483/1905. számú VKM rendelettel szemben tanúsított állásfoglalása tárgyában.....	467
Z)	1906. febr. 4. Kristóffy József belügyminiszter átirata Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Berzeviczy-féle törvényjavaslat elleni 1904. évi román tiltakozó népgyűlések tárgyában.....	466
38 Iratok a század eleji délvidéki nemzetiségi agrárszervezkedésről		
A)	1904. aug. 20. Hírlapi beszámoló a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének zombolyai vándorgyűléséről.....	468
B)	1904. szept. 1. Popovics M. cikke a <i>Huszadik Század</i> folyóiratban a magyarországi szerb mezőgazdasági szövetkezetekről.....	469
39 Iratok a század eleji román és szlovák nemzetiségi mozgalmakról		
A)	1904. aug. 27. A függetlenségi sajtó a román aktivitásról.....	473
B)	1904. nov. 17. Gyárfás Elemér cikke a kolozsvári <i>Ellenzékben</i> az erdélyi román kérdéssel: „Az erdélyi románok”.....	474
C)	1904. okt. 2. A <i>Gazeta Transilvaniei</i> beszámolója az Apponyi Alberthez és a St. Louisban tartott interparlamentáris konferencia többi magyar résztvevőjéhez eljuttatott amerikai szlovák emlékiratról: „Az amerikai szlovákok emlékirata”.....	476
D)	1904. okt. 13. Miniszterelnökségi feljegyzés a magyarországi gör. kel. szerb és román egyházak szétválasztásának történetéről.....	477
40 1904. szept. 1. A <i>Crvena Sloboda</i> budapesti horvát nyelvű munkáslap cikke a magyarországi szerb munkásmozgalom ellen folyó hatósági üldözésről		
41 Iratok Supilo Ferenc, a fiumei <i>Novi List</i> szerkesztőjének 1904. évi sajtópöre tárgyában		
A)	1904. szept. 27. Gr. Tisza István miniszterelnök átirata Plósz Sándor igazságügy-miniszterhez a Supilo Ferenc ellen folyamatba tett sajtórendészeti eljárás uralkodói kegyelem útján történő megszüntetése tárgyában.....	480
B)	1904. okt. 7. Plósz Sándor igazságügy-miniszter felterjesztése az uralkodóhoz a Supilo Ferenc ellen folyó sajtórendészeti eljárás királyi kegyelem útján történő megszüntetése tárgyában.....	481
C)	1905. júl. 27. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök levele Lányi Bertalan igazságügy-miniszterhez a horvát bánnak a Supilo Ferenc elleni sajtórendészeti eljárás újbóli megindítására vonatkozó kérelmével kapcsolatban teendő intézkedés tárgyában.....	483
42 Rendeletek a <i>Tekelijanum</i> budapesti szerb nevelőintézet és alapjának ügykezelése tárgyában		
A)	1904. okt. 23. Gr. Tisza István miniszterelnök rendelete a Tököli Száva-féle alapítvány gondnoki kezelése tárgyában.....	484
<i>Melléklet:</i> [1902. jún. 12] Miniszterelnöki (Széll K.) rendeletek a budapesti Tököli Száva Intézet igazgatása, felügyelete és vagyonának kezelése tárgyában.....		
43 Az 1904. évi horvát–magyar pénzügyi egyezmény		
A)	1904. nov. 3. A Horvát–Szlavonországokkal megújítandó pénzügyi egyezmény tárgyában kiküldött országos bizottság jelentése.....	510

	B)	1904. nov. 3. Törvényjavaslat a Magyarország és Horvát–Szlavon–Dalmátországok között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről.....	515
44	A	Szerbiával megújítandó kereskedelmi szerződés ügye	
	A)	1904. nov. 24. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter átirata Tallián Béla földművelésügyi miniszterhez az OMGE véleményének a Szerbiával megújítandó kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban való mellőzése tárgyában.....	518
	B)	1904. dec. 14. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE) elnökségének átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a külföldi, kivált a Szerbiával, Romániával és Oroszországgal kötött kereskedelmi szerződések felmondása és az állathatárzárnak az összes keleti állammal szemben való érvényesítése tárgyában.....	519
	C)	1904. dec. 22. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a Balkán félsziget államaival, kivált Szerbiával a kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásoknál követendő irányelvek tárgyában, 1 melléklettel.....	521
45		1904. dec. 1. A Český Prostějovban üléselő VI. cseh szociáldemokrata kongresszus tiltakozása „a magyarországi nemzetiségek elnyomása ellen”.....	521
46		1904. dec. 10. Karl Ádám brassói szász törvényhatósági tag javaslata és A. Mureșianu ellenjavaslata az országgyűlési házszabályok módosítását célzó törvényjavaslat kérdéséről a Brassó megyei törvényhatóság rendkívüli ülésén.....	522
47		1905. jan. 6. Minisztertanácsi határozat a magyar országgyűlés horvát–szlavonországi képviselőinek megválasztásáról.....	523
48		A magyarországi szerb nemzetiségi pártok és az 1905. évi választások	
	A)	1905. jan. 6. A Szerb Nemzeti Radikális Párt választási felhívása a fehértemplomi kerület szerb választóihoz.....	524
	B)	1905. jan. 11. A Szerb Nemzeti Szabadelvű Párt 1905. évi választási felhívása.....	524
	C)	1905. jan. 11. A <i>Zastava</i> közleménye az 1905. évi választások alkalmával a Szerb Nemzeti Szabadelvű (Polit-) Párt ellen.....	526
	D)	1905. jan. 24. A <i>Branik</i> közleménye a budapesti szerb egyetemi ifjúság 1905. jan. 20-i választási felhívásáról.....	528
49		A függetlenségi sajtó a nemzetiségek választási mozgalmairól	
	A)	1905. jan. 8. Az Országos Magyar Szövetség felhívása a nemzetiségi kerületek választóihoz.....	529
	B)	1905. jan. 12. A függetlenségi sajtó a nagyszebeni román választói gyűlés határozatairól.....	530
	C)	1905. jan. 22. Az <i>Egyetértés</i> cikke a nemzetiségek választási agitációjáról.....	531
50		Az erdélyi szász politika 1905 elején	
	A)	1905. jan. 9. Az erdélyi szász központi választmány 1905. jan. 9-i ülésének választási határozata.....	532
	B)	1905. márc. 11. Schmidt Károly erdélyi szász politikus cikke a szász országgyűlési képviselők értekezletéről és az erdélyi szász politika állásáról.....	533
51		A Román Nemzeti Párt 1905. évi választói programja és felhívása	
	A)	1905. jan. 12. Az 1905. jan. 10-i nagyszebeni román nemzeti gyűlés programja.....	534
	B)	1905. jan. 12. A Román Nemzeti Párt végrehajtó bizottságának felhívása a román választókhoz.....	536
52		Cikkek a szlovák és a német munkásmozgalomnak a magyarországi szociáldemokrata párttal és sajtójával fennálló kapcsolatáról a szlovák, illetve a hazai német munkássajtóban	
	A)	1905. márc. 1. A <i>Slovenské Robotnicke Noviny</i> közleménye: „Napilap a <i>Népszava</i> ”.....	538
	B)	1905. ápr. 1. A szlovák munkássajtó bírálata a Magyarországi Szociáldemokrata Párt XII. kongresszusa alkalmából.....	539
	C)	1905. máj. 11. A <i>Volksstimme</i> a nemzetiségi kérdéssel.....	541
53		Hodža Milán és a függetlenségi sajtó	
	A)	1905. márc. 18. Hodža Milán szlovák nemzetiségi képviselő cikke az <i>Egyetértés</i> -ben a függetlenségi párt politikai hivatásáról.....	541
	B)	1905. márc. 21. A <i>Národné Noviny</i> , a Szlovák Nemzeti Párt lapjának támadása Hodža Milán ellen az <i>Egyetértés</i> -ben közölt cikke miatt.....	543
54		Képviselőházi bizottsági iratok az 1905. évi országgyűlés nemzetiségi képviselői ellen folyó mentelmi ügyekről	
	A)	1905. ápr. 3. A képviselőház mentelmi bizottságának jelentése az izgatás vétsége miatt feljelentett Vlád Aurél mentelmi ügyében.....	545

B)	1905. máj. 11. A mentelmi bizottság jelentése a sajtórendészeti vétséggel vádolt Hodža Milán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	546
C)	1905. máj. 11. A mentelmi bizottság két jelentése a „nyomtatvány útján elkövetett sajtórendészeti vétség”-gel vádolt Russu Şirianu János országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.....	547
D)	1905. máj. 13. Kálosi József előadói beszéde Vlád Aurél mentelmi ügyében.....	548
E)	1905. máj. 26. Kálosi József előadói beszéde Russu Şirianu János mentelmi ügyében	549
55 A nemzetiségi kérdés az 1905. évi felirati vitában		
A)	1905. máj. 9. Vlád Aurél beszéde a nemzetiségi képviselők politikai helyzetéről az 1905. évi felirati vitában.....	550
	<i>Melléklet:</i> [1905. ápr. 28.] A függetlenségi sajtó a nemzetiségi képviselők tervezett feliratáról.....	553
B)	1905. máj. 4. Tomasics Miklós felszólalása és a horvát képviselők nyilatkozata a horvát nyelv jogai tárgyában a felirati javaslat általános tárgyalásakor.....	555
C)	1905. máj. 5. Mihali Tivadar és a nemzetiségi képviselők felirati javaslata a nemzetiségi kérdés tárgyában a felirati javaslat általános tárgyalásakor.....	556
D)	1905. máj. 6. Gr. Tisza István miniszterelnök válasza a felirati javaslat általános tárgyalásakor a javaslat kormánypárti nemzetiségi ellenzékéről.....	561
E)	1905. máj. 6. Br. Bánffy Dezső felszólalása a nemzetiségi kérdésben a felirati javaslat általános tárgyalásakor.....	561
F)	1905. még. 6. A magyar munkássajtó közleménye a nemzetiségi képviselők felirati javaslatának benyújtása után előállott helyzetről: „A nemzetiségek”.....	562
G)	1905. máj. 8. Pop Csicsó István beszéde a nemzetiségi kérdésről az 1905. évi felirati vitában	563
H)	1905. máj. 9. Josipovich Géza beszéde a horvát vezényleti nyelv tárgyában az 1905. évi felirati vitában	570
I)	1905. máj. 9. A szabadelvű sajtó támadása a nemzetiségi képviselők ellen a felirati vitával kapcsolatban	572
J)	1905. máj. 10. Kovácsévics István beszéde a horvát vezényleti nyelv tárgyában az 1905. évi felirati vitában.....	573
K)	1905. máj. 10. Suciú János beszéde a nemzetiségi képviselők politikai magatartásáról az 1905. évi felirati vitában	578
L)	1905. máj. 11. Hodža Milán beszéde a nemzetiségi képviselők felirati javaslatáról az 1905. évi felirati vitában.....	582
M)	1905. máj. 11. Gr. Batthyány Tivadar előadó felszólalása a nemzetiségi képviselők felirati javaslata tárgyában.....	590
N)	1905. máj. 12. Herczegh Mihály egyetemi tanár cikke az <i>Egyetértésben</i> a felirati vitával kapcsolatban a magyarországi nemzetiségek helyzetéről és a magyar nemzetiségi politikáról.....	591
O)	1905. máj. 16. A szlovák nemzeti párti <i>Národné Noviny</i> vezércikke: „Nemzetiségi képviselők az országgyűlésen”	593
56 Sajtópörök és sajtópolémia a nemzetiségi munkássajtó körül		
A)	1905. jún. 1. Beszámoló Aurel Cristea, az <i>Adevărul</i> szerkesztője elleni sajtóperről.....	595
B)	1905. júl. 1. Az <i>Adevărul</i> híradása az „újjászervezettek” kezére került temesvári román munkássajtóról	596
57	1905. jún. 21. Novacu Aurél felszólalása az országgyűlési nemzetiségi pártnak a Fejérváry-kormányral szembeni bizalmatlansága tárgyában.....	596
58	1905. jún. 22. A szlovák nemzetiségi sajtó tiltakozása a Bécs-ellenes magyar politika iránti cseh rokonszenv-nyilatkozatok ellen: „Segítség a magyaroknak”	597
59 Iratok az első magyarországi nemzetiségi szociáldemokrata kongresszusok történetéhez		
A)	1905. júl. 1. A <i>Slovenske Robotnicke Noviny</i> beszámolója az 1905. jún. 10-én és 11-én Pozsonyban tartott I. szlovák szociáldemokrata kongresszus lefolyásáról.....	599
	<i>Melléklet:</i>	
	1. 1905. jún. 1. Lehocký Emanuel, a pozsonyi szlovák szociáldemokrata szervezet titkárának javaslatai az I. szlovák szociáldemokrata kongresszusra.....	601
	2. 1905. jún. 1. A magyarországi szlovák szociáldemokrata szervezet szervezeti szabályai.....	601
B)	1905. dec. 24–25. Az 1905. dec. 24–25-én Lugoson tartott első román szociáldemokrata kongresszus beszámolója	603

C)	1906. jan. 7–8. A „ <i>Narodni Glas</i> ” tudósítása az 1906. jan. 7-én és 8-án Ujvidéken tartott I. szerb szociáldemokrata kongresszusról	606
60	Cikkek a függetlenségi sajtó nemzetiségpolitikai közeledési akciója köréből	
A)	1905. júl. 9. Balla Károly cikke az <i>Egyetértés</i> ben a horvátok és a magyarok együttműködésének lehetőségeiről	608
B)	1905. júl. 16. Tomassich Miklós horvát országgyűlési képviselő válaszcikke az <i>Egyetértés</i> -ben a horvát–magyar együttműködésről	609
61	Sajtónyilatkozatok a magyar–nemzetiségi közeledés problémáiról	
A)	1905. aug. 15. A szlovák nemzetiségi sajtó közleménye: „Mit ígér nekünk a koalíció?”	610
B)	1905. szept. 30. A <i>Národnie Noviny</i> vezércikke Mocsáry Lajos röpiratáról: „Az igazságos Arisztidesz”	611
C)	1905. aug. 25. Az erdélyi szász országgyűlési képviselők nyilatkozata a szabadelvű párttal való kapcsolatuk tárgyában: „A szászok és a szabadelvű párt”	613
D)	1905. aug. 28. Sajtóbeszámoló a Szlovák Nemzeti Párt pozsonyi népgyűléséről, a gyűlés határozatával	613
E)	1905. szept. 2. A magyar országgyűlés nemzetiségi klubjának nyilatkozata az egykorú nemzetiségi sajtóban	615
F)	1905. okt. 31. Mudroň János szlovák nemzetiségi politikus nyílt levele Kristóffy József belügyminiszterhez az 1905 okt. 29-ére hirdett és betiltott turócszentmártoni szlovák népgyűlés tárgyában	617
G)	1905. nov. 5. Bokor József cikke az <i>Egyetértés</i> ben: „A szászok és a magyar kultúra”	617
H)	1905. dec. 9. Skyčák Ferenc néppárti programmal megválasztott szlovák nemzetiségi képviselő nyílt levele választóihoz a Néppárttól való elszakadásáról	620
I)	1905. dec. 19. Sajtóbeszámoló az erdélyi románok körében eszközölt letartóztatásokról és az erdélyi román ellenzéki mozgalomról	620
62	Iratok a nemzetiségi munkásmozgalom választójogi küzdelmei köréből	
A)	1905. szept. 1. Az <i>Adevěrul</i> felhívása a román munkássághoz a választójogi küzdelemben való részvétel tárgyában	622
B)	1905. szept. 10. Beszámoló a budapesti szláv munkások 1905 szept. 10-i választójogi népgyűléséről	623
C)	1905. okt. 1. A fővárosi román munkássajtó vezércikke az 1905 szept. 15-i budapesti választójogi tömegtüntetésről	625
D)	1905. okt. 1. A szlovák munkássajtó tudósítása az 1905 szept. 15-i választójogi tömegtüntetésről	626
63	Iratok az 1905. évi horvát–szerb koalíció történetéhez	
A)	1905. okt. 5. A függetlenségi sajtó a fiumei rezolúcióról	628
B)	1905. okt. 5. A Szerb Nemzeti Radikális Párt sajtójának beszámolója a fiumei konferenciáról	630
C)	1905. okt. 7. Kossuth Ferenc távirata a horvát képviselők ötös bizottságához	631
D)	1905. okt. 8. A horvát képviselők választávirata Kossuth Ferencez	631
E)	1905. okt. 14. Kossuth Ferenc levele Pero Cingriához, a horvát képviselők által kiküldött ötös bizottság elnökéhez a magyar–horvát tárgyalások ügyében	632
F)	1905. okt. 17. A zárai határozat szövege a szerb nemzeti radikális párti sajtóban	632
G)	1905. nov. 22. A horvát–szerb koalíció 1905 nov. 16-án Zadarban (Zára) aláírt jegyzőkönyve	634
64	Iratok a Pozsony megyei törvényhatóságnak a megyei katolikus alsóklérus állítólagos nagyszláv mozgalmi tárgyában az egyházi főhatósághoz intézett átiratával kapcsolatban	
A)	1905. okt. 14. Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás válaszirata Klempa Bertalan Pozsony vármegye alispánjának a megyei alsópapság körében jelentkező állítólagos „pan-szlavisztikus” mozgalmak tárgyában	636
B)	1905. dec. 8. Pozsony vármegye törvényhatósági bizottságának határozata Vaszary Kolos bíbornok hercegprímásnak a megyei alsópapság állítólagos nagyszláv mozgalmi tárgyában Klempa Bertalan Pozsony megyei alispánhoz intézett válaszirata ügyében	637
65	1905. okt. 15. Balog N. Imre cikke a <i>Munka Szemléjében</i> : „A nemzetiségi kérdés és az általános választói jog”	638
66	Kossuth Ferenc felhívásai az erdélyi és magyarországi románokhoz a nemzetiségi közeledés ügyében és az ellenzéki koalíció „román akció”-jának nemzetiségi visszhangja	
A)	1905. dec. 31. Kossuth Ferenc beköszöntő cikke és felhívása az erdélyi és magyarországi román néphez a Kossuth-párthoz közel álló román nyelvű fővárosi sajtó (<i>Lumina</i>) indulásakor	643

B)	1906. jan. 16. A Román Nemzeti Párt sajtójának elutasító kommentárja az ellenzéki koalíció Kossuth Ferenc és gr. Apponyi Albert kezdeményezte „román akció”-járól	644
C)	1906. jan. 22. Kossuth Ferenc újabb sajtónyilatkozata a magyar–román nemzetiségpolitikai közeledés ügyében: „A magyarok és a románok”	645
67	Iratok a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívására vonatkozó kérelem 1906. évi elutasításáról, az 1902. évi kongresszus határozataival és sérelmi nyilatkozatával összefüggő előzményekkel	
A)	1906. febr. 9. Balogh Ferenc miniszteri fogalmazó feljegyzése br. Fejérváry Géza miniszterelnök számára a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása engedélyeztetése iránti kérelem elutasítása tárgyában	647
B)	1906. márc. 1. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus engedélyezése iránti kérelem elutasítása tárgyában	648
	<i>Melléklet:</i>	
	1. 1903. okt. 1. Br. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusnak az 1868. évi legf. kir. rendelet II. 13--14. §-ainak magyarázatára vonatkozó határozata tárgyában	650
	2. 1903. okt. 27. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz az 1868. aug. 10-én kelt királyi rendelet II. 13. és 14. §-ainak magyarázatára vonatkozólag hozott 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi határozat tárgyában	651
	3. 1904. febr. 12. Miniszterelnökségi átirat a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus sérelmi felirata tárgyában	653
	4. 1904. aug. 13. Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár átirata gr. Tisza István miniszterelnökhöz az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus sérelmi felirata tárgyában	653
68	1906. márc. 12. Az országgyűlési nemzetiségi klub 1906. évi manifestuma	
69	1906. márc. 18. A szlovák munkássajtó beszámolója az 1906. márc. 18-án Pozsonyban tartott II. (rendkívüli) szlovák szociáldemokrata kongresszusról	
70	A koalíciós kormány programjának képviselőházi nemzetiségi vitája	
A)	1906. máj. 29. Wekerle Sándor miniszterelnök programbeszédének nemzetiségi vonatkozásai, a koalíciós kormányzat bemutatkozásakor	662
B)	1906. máj. 29. Maniu Gyula felszólalása a Wekerle-féle koalíciós kormány programjáról folyó képviselőházi vitában	663
C)	1906. máj. 29. Drohobeczky Gyula horvát–szlapon képviselő felszólalása a Wekerle-féle koalíciós kormány programjáról folyó képviselőházi vitában	666
D)	1906. máj. 29. Hodža Milán felszólalása a Wekerle-féle koalíciós kormány programjáról folyó képviselőházi vitában	668
E)	1906. máj. 29. Wekerle Sándor miniszterelnök bejelentése az 1904. évi magyar–horvát pénzügyi egyezmény országgyűlési szakbizottság elé terjesztése tárgyában	670
71	1906. júl. 3. Polit Mihály és képviselőtársai 1906. évi felirati javaslata	
	Rövidítések	677
	Névmutató	679
	Tárgymutató	699
	Tartalom	737